

Aanbeveling nr. 2026/4 van 28 september 2026

**Algemene aanbeveling op eigen initiatief aangaande het citeren, parafraseren
of inroepen van adviezen van de Federale Deontologische Commissie**

I. PROCEDURE

1. Overeenkomstig artikel 4, § 2, van de wet van 6 januari 2014 houdende oprichting van een Federale Deontologische Commissie en houdende de Deontologische Code voor de openbare mandatarissen (hierna "de wet van 6 januari 2014") neemt de Federale Deontologische Commissie (hierna "de Commissie") het initiatief om een aanbeveling van algemene aard te formuleren met betrekking het citeren, parafraseren of inroepen van haar adviezen.

II. WETTELIJK KADER

2. De Commissie verleent op vraag van ministers, parlementsleden en andere openbare mandatarissen bedoeld in de wet van 6 januari 2014, advies over een specifieke kwestie aangaande deontologie, ethiek of belangenconflicten die hen persoonlijk betreft.¹ De Commissie verleent zo advies over een handeling of beslissing die zij overwegen.

Deze vragen en adviezen worden vertrouwelijk behandeld.² De vergaderingen van de Commissie zijn ook niet openbaar en de commissieleden zijn gebonden aan de vertrouwelijkheid van de werkzaamheden.³

Enkel met voorafgaande instemming van de aanvrager kan een geanonimiseerde versie van het individueel advies op de website van de Commissie worden bekendgemaakt.⁴

De Commissie mag wel een korte omschrijving van het voorwerp van de aanvraag die de anonimiteit ervan vrijwaart, bekendmaken, evenals, in voorkomend geval, haar beslissing inzake de ontvankelijkheid en het feit dat er ten gronde een advies werd uitgebracht.⁵

3. De Commissie formuleert ook algemene adviezen en aanbevelingen⁶ die op de website van de Commissie worden bekendgemaakt.⁷

De vergaderingen die de Commissie aan het opstellen van deze adviezen en aanbevelingen wijdt, zijn niet openbaar en de commissieleden zijn gebonden aan de vertrouwelijkheid van de werkzaamheden.³

¹ Artikel 4, § 1, van de wet van 6 januari 2014.

² *Id.*, artikel 17, § 1/1, derde lid.

³ *Id.*, artikel 17, § 1/1, eerste en tweede lid.

⁴ *Id.*, artikel 20, § 3, tweede lid.

⁵ *Id.*, artikel 17, § 1/1, vierde lid.

⁶ *Id.*, artikel 4, § 2.

⁷ *Id.*, artikel 20, § 3, eerste lid.

III. PRINCIPES

A. Individuele adviezen

4. Hoewel de Commissie luidens de wet van 6 januari 2014 een vast orgaan van de Kamer van volksvertegenwoordigers is, zijn haar adviezen niet bindend. De aanvrager neemt het advies geheel of gedeeltelijk, of zelfs helemaal niet in acht; hij of zij is daar niet toe verplicht.
5. De aanvrager van het advies beslist of de Commissie het op geanonimiseerde wijze (zonder vermelding van zijn naam en van omstandigheden die tot zijn identificatie zouden kunnen leiden) mag bekendmaken en moet in dat geval akkoord gaan met de door de Commissie voorgestelde versie. Hij kan ook altijd zelf het advies volledig bekendmaken, al is hij daartoe nooit verplicht.

Hij mag zich op het advies van de Commissie beroepen in een publieke discussie of mededeling, maar als hij dat doet, moet hij de inhoud van het advies wel correct en volledig bekendmaken.

Als hij zich ter zich verdediging van zijn gedrag of van een situatie of met welk doel dan ook, op het advies van de Commissie zou beroepen door middel van een verdraaide of onvolledige versie daarvan, zou hij onethisch handelen. Dat zou immers in strijd zijn met de eerlijkheid en met het vertrouwen dat de burger in hem of haar moet kunnen stellen zoals de respectieve deontologische codes voor regeringsleden ⁸, Kamerleden ⁹, senatoren ¹⁰ en federale openbare mandatarissen ¹¹ erkennen.

B. Algemene adviezen

6. De algemene adviezen zijn ter beschikking van iedereen, en mogen vrij overgenomen en becommentarieerd worden. Zij mogen bij het bespreken van individuele gevallen ingeroepen worden maar deze toepassing verbindt de Commissie niet omdat zij niet bevoegd is om over individuele gedragingen uitspraak te doen.

IV. AANBEVELING

De Commissie beveelt de regeringsleden, Kamerleden, senatoren en de in de wet van 6 januari 2014 bedoelde openbare mandatarissen aan de hen verleende individuele adviezen altijd volledig bekend te maken als zij uit het advies citeren, het advies inroepen of parafraseren.

⁸ [Deontologische Code voor de regeringsleden](#), Gedragsregels, 1. Integriteit.

⁹ [Deontologische Code voor de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers](#), artikel 2.

¹⁰ [Deontologische Code voor de leden van de Senaat](#), artikel 2.

¹¹ [Deontologische Code voor de federale openbare mandatarissen](#), artikels 4.1 en 4.2.